PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. G. MORCINKA W KROSTOSZOWICACH NA LATA 2014 – 2019

1. **Podstawa prawna programu:**

- Konwencja o prawach dziecka;
- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm);
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r., poz.2156, z 2016r., poz.35,64,195,668,1010);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016r., poz.1379);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015.0.1390)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz.803);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 10 czerwca 2015r.w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015r. poz.2156 oraz z 2016r. poz.35,64,195,668,1010,1278)
    - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 1 września 2015 roku.(Dz.U. z 2015r. poz.1249)

Wstęp

Program wychowawczy powstał w oparciu o misję i wizję szkoły, które zostały opracowane przez zespół ds. programu wychowawczego, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli.

Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły

Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka znajduje się w Krostoszowicach, małej wsi w gminie Godów, w powiecie wodzisławskim. Liczy 5 oddziałów szkolnych, w których uczy się 63 uczniów oraz 2 oddziały przedszkolne liczące łącznie 34 wychowanków. Sytuacja materialna wielu rodzin znajduje się na średnim poziomie. Rodzice większości uczniów pracują zawodowo, dlatego duża grupa dzieci korzysta ze świetlicy szkolnej oraz Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej.

Nasza szkoła jest jedyną placówką oświatową i kulturalną w tej miejscowości, w jej budynku swoją filię ma także Biblioteka Gminna oraz wspomniana Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza. Rodzice oczekują od szkoły ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych i zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, bowiem ważny dla nich problem stanowi pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniom zdolnym. Społeczność lokalna oczekuje od szkoły zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia.

Misja szkoły

„Bezpiecznie razem wśród małych i dużych przyjaciół”

Wizja szkoły

Nasza szkoła jest placówką w której:

- panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu,

- pielęgnuje się tradycję szkoły, skupiając wokół niej nauczycieli, uczniów, rodziców i absolwentów,

- uczy się dzieci i młodzież miłości i szacunku dla historii, tradycji i kultury, wartości patriotycznych;

- rodzice aktywnie uczestniczą w procesie budowania systemu wartości u swoich dzieci, współdziałają i wspierają nauczycieli w pracy, pomagają w rozwiązywaniu problemów szkoły,

- uczeń okazuje pomoc i życzliwość swoim koleżankom i kolegom,

-nauczyciele są rzetelni i sprawiedliwi w ocenianiu osiągnięć swoich uczniów,

- nauczyciele są kompetentni, podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności,

- dyrektor tworzy właściwą atmosferę pracy, wspiera nauczycieli w ich pracy, umie rozwiązywać konflikty, jest dobrym gospodarzem szkoły

- zajęcia są tak prowadzone, aby wydobyć i rozwinąć talent ucznia, nauczyć samodzielnego myślenia i wiary we własne siły,

- dzieci i młodzież ma zapewniona opiekę pedagoga, pielęgniarki, logopedy

- organizowane są atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne,

- zajęcia sportowe zapewniają warunki do prawidłowego rozwoju fizycznego dziecka.

Model absolwenta naszej szkoły:

1. świadomy własnych umiejętności, zdolności i pasji;

2. ciekawy świata;

3. posiada umiejętność uczenia się;

4. wyposażony w kompetencje kluczowe;

5. twórczo podchodzi do życia;

6. wrażliwy społecznie, odpowiedzialny, rzetelny, potrafi odróżniać dobro od zła;

7. umiejętnie korzysta z komputera i technik informacyjnych;

8. potrafi komunikować się w języku polskim i obcym;

9. asertywny;

10.tolerancyjny

11. dba o zdrowie własne i innych;

12. umiejętnie dokonuje wyborów zgodnych z własnym sumieniem i światopoglądem;

13. zna tradycję i kulturę regionalną i narodową.

Cele ogólne:

1.Kształtowanie u uczniów nawyków poprawnego zachowania.

2.Kształtowanie wśród młodzieży postaw moralnych, a także uczciwości i patriotyzmu.

3.Stwarzanie warunków pozwalających uczniom na uzyskiwanie wysokich wyników w nauce, osiąganie sukcesów w konkursach przedmiotowych.

4. Umożliwienie wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia.

5. Wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów i gotowego do autokorekty.

6. Współpraca rodziców z nauczycielami i wychowawcami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Cele szczegółowe

- stworzenie szkoły przyjaznej, otwartej dla uczniów i ich rodziców;

- pomoc w odnajdywaniu przez dziecko (ucznia) swego miejsca w rodzinie, w grupie rówieśniczej, koleżeńskiej i w szerszej społeczności: lokalnej, regionalnej, narodowej;

- kształtowanie rzetelności, uczciwości oraz udzielanie pomocy w hierarchizowaniu wartości zgodnie z zasadami moralności chrześcijańskiej;

- wszechstronny rozwój zainteresowań ucznia; promowanie czytelnictwa;

- uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako właściwej postawy życia społecznego;

- kształtowanie postawy bezinteresowności w pomaganiu (wolontariat)

- rozwijanie u uczniów niezależności, odpowiedzialności za siebie i innych;

- ukierunkowanie dociekliwości poznawczej na poszukiwanie dobra, prawdy i piękna poprzez samokształcenie;

- aktywizowanie do działania, podejmowanie trudnych wyzwań;

-przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia;

-skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu ,szkoły i środowiska rówieśniczego mających na celu przygotowanie wychowanka do życia w tych środowiskach.

Zadania wychowawcze szkoły

1. **Kształtowanie potencjału intelektualnego** (dążenie do prawdy, znajomość własnych wartości, poszukiwanie i rozwój zainteresowań, ciekawość poznawcza, kreatywność, umiejętność krytycznego myślenia w sytuacjach trudnych).

2. **Rozwijanie uczuć i emocji** (kształtowanie wrażliwości emocjonalnej, rozpoznawania , wyrażania i odraczania trudnych emocji, świadome dokonywanie wyborów, rozwój kultury osobistej i kultury słowa, tolerancja i poszanowanie dla różnych religii, kultur i tradycji).

3. **Komunikacja społeczna** (formy komunikacji, także w sytuacjach konfliktowych, poszanowanie dla drugiego człowieka, akceptacja praw drugiego człowieka, asertywność, utrwalanie bezpiecznych zachowań, kształtowanie dyscypliny, umiejętność pracy w zespole, inicjowanie własnej aktywności, kształtowanie inicjatywności i przedsiębiorczości, poszanowanie dorobku własnego narodu i lokalnej społeczności, aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym klasy, szkoły, środowiska, rozwijanie samodyscypliny).

4. **Kształtowanie systemu wartości** (obiektywna ocena własnego zachowania, przestrzeganie norm społeczno - moralnych, tworzenie hierarchii wartości, kształtowanie własnej odpowiedzialności, wypracowywanie twórczych postaw, kształtowanie wrażliwości na walory estetyczne, wartości moralne i patriotyczne).

5. **Profilaktyka zdrowia fizycznego i psychicznego** (dbanie o własne ciało, kształtowanie prawidłowych postaw wobec przyrody, umiejętność radzenia sobie z problemami, stresem, kształtowanie konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach zagrażających uczniowi, jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu stylowi życia - dojrzałość społeczna).

Powinności wychowawców klasowych

1. Rzetelne, coroczne, zapoznanie uczniów w czasie godzin wychowawczych i ich rodziców podczas zebrań z rodzicami z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły: Statutem szkoły, Programem wychowawczym, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Szkolnym Programem Profilaktyki.
2. Zapewnienie uczniom i ich rodzicom wszechstronnych informacji dotyczących postępów uczniów w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkolę.
3. Rozpoznanie sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowanie uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie.
4. Koordynowanie działań zespołu klasowego, wspieranie rozwoju uczniów.
5. Opracowanie klasowego planu zajęć wychowawczych na dany rok szkolny.
6. Podejmowanie systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia prawidłowej atmosfery w zespole klasowym.
7. Dbanie o rozwój samorządności w klasie.
8. Uczestniczenie we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie wychowawczym, np.: imprezach, wycieczkach, wydarzeniach, w których uczestniczą wychowankowie.
9. Kierowanie wszystkimi klasowymi wycieczkami wyjazdowymi.
10. Rozwiązywanie bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym.
11. Czuwanie nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa zarówno przez uczniów jak nauczycieli uczących w klasie.
12. Prawidłowe i systematyczne prowadzenie dokumentacji szkolnej.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

1. Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach z rodzicami organizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły oraz prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
2. Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o nieobecności ucznia, stałego kontaktu z wychowawcą w trudnych sytuacjach wychowawczych.
3. Rodzice mają obowiązek dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
4. Rodzice powinni na bieżąco zgłaszać do dyrektora szkoły lub wychowawcy najdrobniejsze nawet formy przestępczości wśród uczniów.

5. W sytuacjach spornych w klasie rodzic zobowiązany jest do zachowania drogi służbowej zgodnie z zapisami Statutu szkoły.
6. Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
8. Rodzice winni czynnie uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.

Obyczaje szkolne

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Pasowanie na ucznia klas pierwszych
- Pasowanie na przedszkolaka
- Dzień Ziemi
- Dzień Edukacji Narodowej
- Dzień Niepodległości
- Dzień Patrona
- Mikołajki
- Zabawa karnawałowa
-Dzień Babci i Dziadka
- Rocznica Konstytucji 3 Maja
- Dzień Rodziny (Matki i Ojca)
- Dzień Sportu i Profilaktyki
- Zakończenie roku szkolnego

Zadania do realizacji

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1. Rozwijanie zainteresowań uczniów	- diagnoza, poznanie i rozwijanie uzdolnień uczniów – lekcje z wychowawcą - zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów: koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe - promowanie osiągnięć uczniów: udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, pracowniach przedmiotowych, gazetce lokalnej, stronie internetowej szkoły - projektowanie i realizacja projektów klasowych i szkolnych - możliwość przynależności do Gromady Zuchowej, jako opcjonalnej, pozytywnej formy działalności, mających na celu zaspokajanie ważnych potrzeb rozwojowych dzieci, np. przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, poczucie sukcesu, samorealizacji	Wychowawcy, pedagog szkolny Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, nauczyciele świetlicy, biblioteki, pedagog szkolny, Wychowawcy klas Opiekunowie projektów drużynowa	Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok
2. Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy	Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów: - wykorzystanie pracowni komputerowej w trakcie procesów lekcyjnych i pozalekcyjnych - korzystanie z pracowni przedmiotowych - wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej, multimediów i Internetu	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
3. Umiejętność pracy w zespole	- udział uczniów w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych, projektach edukacyjnych	Nauczyciele przedmiotowi, opiekunowie kół zainteresowań, opiekunowie	Cały rok

	- działania samorządu uczniowskiego, imprezy, uroczystości	projektów Opiekun samorządu Opiekun szkolnej gazetki	
4. Umiejętności komunikacji międzyludzkiej	- nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy z nauczycielami, rówieśnikami, rodzicami - kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów – sposób prowadzenia rzeczowej rozmowy w sposób kulturalny i taktowny - nabywanie zasad właściwej komunikacji – zwracanie uwagi na częste używanie zwrotów grzecznościowych - kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych – bez wchodzenia w zdanie i niestosownych komentarzy	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	Cały rok
5. Kształtowanie kultury języka	- utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie - krzewienie wśród uczniów zamiłowania do czytania książek -udział w konkursach recytatorskich, ortograficznych, czytelniczych, lekcje biblioteczne - wyjścia do kina, teatru, muzeum, filharmonii, audycje umuzykalniajace	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz	Cały rok
6. Kształtowanie u ucznia postawy przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego, i europejskiego, tworzenie przyjaznego klimatu	Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły, sztandarem: - akademia z okazji dnia patrona szkoły, pogadanki, dyskusje Współudział w organizacji i udział w uroczystościach szkolnych, lokalnych i państwowych: - organizowanie apeli, akademii o charakterze	Wychowawca, nauczyciel muzyki, nauczyciel języka polskiego, samorząd uczniowski, wychowawcy	Cały rok

społecznego w szkole **Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji**	patriotycznym, - nauka hymnu państwowego - organizowanie imprez szkolnych: andrzejki, jasełka, dzień matki, dzień babci - organizowanie imprez klasowych, integrujących uczniów danego oddziału - przygotowywanie uczniów do konkursów i reprezentowania szkoły, -udział w programach i projektach unijnych, Aktywna praca samorządu uczniowskiego: - organizacja wyborów przewodniczącego samorządu szkolnego - inicjowanie i udział w akcjach charytatywnych „Góra grosza”, „Czysty Aniołek”, „Szlachetna paczka”, zbieranie plastikowych nakrętek, „Bieg dla Bereniki”, - organizacja konkursów i wydarzeń szkolnych Kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych lokalnych i kształtowanie postaw patriotycznych: - przypominanie hymnu państwowego - udział i pomoc w organizacji spotkań wigilijnych, wielkanocnych - uczestnictwo w obchodach świąt państwowych, np. Święta Niepodległości, Rocznica Konstytucji 3 Maja Poznawanie symboli narodowych i kształtowanie nawyku okazywania im szacunku: - udział w apelach i uroczystościach szkolnych, organizowanie wycieczek krajoznawczych oraz do miejsc pamięci narodowej		

	Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia: - zapoznanie ze statutem - zapoznanie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania - zapoznanie z programem wychowawczym i profilaktyki		
7. Kształtowanie w uczniach tolerancji	- symulowanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu sposobów kulturalnego wyrażania własnego zdania, uważnego słuchania innych - poznawanie kultur, religii, tradycji innych narodów	Wychowawcy, pedagog	
8. Ukierunkowanie uczuć i emocji	- kształtowanie umiejętności okazywania własnych uczuć i emocji - nauka rozpoznawania, kontroli własnych trudnych emocji - umiejętność budowania właściwych relacji z rówieśnikami i otoczeniem - zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia integracyjne, grupy wsparcia, dramy, spotkania okolicznościowe z członkami rodzin	
9.Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji	- nabywanie postaw asertywnych, nauka stosownego używania słowa „nie” jako postawy, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości, nauka samokontroli, - nabywanie i rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie, komunikowania się w sytuacjach konfliktowych, rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach nietypowych/trudnych - nabywanie umiejętności akceptacji osób niepełnosprawnych, przedstawienie roli integracji	Dyrektor szkoły, wychowawcy, samorząd uczniowski, pedagog,	

	- wskazywanie sposobów pomagania rówieśnikom		
10. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią	Kształtowanie umiejętności prawidłowego stosowania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie, szkole i środowisku: -zapoznanie z obowiązującymi na terenie placówki zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania, -egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole – wzmacnianie pozytywnych postaw, - pogadanki, warsztaty, prelekcje, zajęcia w terenie, próbne alarmy Kształtowanie umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia: - pogadanki, warsztaty, prelekcje, lekcje w terenie, udział w konkursie strażackim -nabywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy - udział w szkolnym kursie pierwszej pomocy Nabywanie umiejętności w obszarze edukacji komunikacyjnej: - udział w kursie na kartę rowerową, spotkania z policją, zajęcia w terenie, gry symulacyjne -działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, reagowanie w sytuacjach trudnych według określonych procedur -promowanie zasad bezpieczeństwa realizację szkolnego programu profilaktyki	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele wychowania fizycznego	

11. Współpraca z rodzicami i instytucjami wspomagającymi szkołę	Kształtowanie integralnych działań wychowawczych szkoły i rodziny: - zebrania z rodzicami - współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych Wzmacnianie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego: - tworzenie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkiem pomocy społecznej -organizowanie pedagogizacji rodziców na temat prawidłowości rozwojowych dzieci	Wychowawcy, pedagog szkolny	
12 Dbamy o zdrowie	Rozbudzanie potrzeby ochrony środowiska naturalnego: - realizowanie edukacji ekologicznej, wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, parków narodowych, plenerów Diagnozowanie swoich potrzeb, nawyków i kształtowanie umiejętności określania ich wpływu na zdrowie. Promowanie wartości zdrowego stylu życia, bez nałogów i uzależnienia od substancji psychoaktywnych: - pogadanki, dyskusje, spotkania z pielęgniarką szkolną - wdrażanie do realizacji zadań programu profilaktyki: przestrzeganie przed zgubnymi skutkami zażywania dopalaczy, narkotyków, picia alkoholu lub napojów energetyzujących, nadużywania leków Doskonalenie sprawności fizycznej: udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych sekcjach sportowych, udział w zawodach sportowych Aktywne spędzanie wolnego czasu	Wychowawcy, nauczyciele przyrody pielęgniarka pedagog wychowawcy klas Nauczyciel wychowania fizycznego Wychowawcy	

Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu wychowawczego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych i pedagoga. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczych.

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, aktywności, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców) obserwacja i ocena zachowań.

Program wychowawczy szkoły został uchwalony w dniu …….....

Przez:……

……..

……..

……..

uchwałą Rady Pedagogicznej nr …….....